

**Albert Trip,
Meander Medisch Centrum:**

'Flink zwaluw- staarten levert goede ideeën op'

Het Meander Medisch Centrum wil in 2012 verhuizen naar een nieuw ziekenhuis aan de Maatweg in Amersfoort. Voor het hele proces om tot een veilig, bruikbaar en functioneel goed gebouw te komen, heeft Meander TNO gevraagd om als onafhankelijke instantie mee te denken en op een breed terrein adviezen te geven.

'In 2004 zijn we officieel begonnen met de nieuwbouwplannen, hoewel ik zes jaar eerder al mijn eerste beleidsplan hierover heb geschreven. Bij Meander hebben we een vijfkoppig bureau Nieuwbouw. Veel voorbereidende zaken doen we zelf, maar de kracht is dat we flexibel externe kennis kunnen inhuren. Ons bureau is als het ware de spin in het web om te organiseren dat onze ideeën worden uitgevoerd.'

GOUDEN STANDAARDEN

'Om alle wensen in kaart te brengen hebben we verschillende interne adviesgroepen in stelling gebracht. Zo zijn er gebruikersgroepen, waarin vertegenwoordigers zitten van afdelingen. Wij hebben flink gestimuleerd dat afdelingen zoals Cardiologie of Dermatologie een goed beeld hebben ontwikkeld van hun toekomstige poli. Daarnaast zijn er ziekenhuisbrede werkgroepen. Denk aan techniek, ICT en verpleegafdelingen. Zo'n werkgroep is ook AMVIES; die gaat over: Arbo, Milieu, Veiligheid, Infectiepreventie, Ergonomie en Straling. De belangrijkste eisen hebben we vertaald naar de gouden standaarden in ons basisprogramma. Dat zijn de toetsingscriteria geworden voor het latere ontwerp. Je krijgt dan een lange trits van structuurontwerp, voorlopig ontwerp, enzo-voorts. We zitten nu in het eindstadium van het definitieve ontwerp en daarop is een "papier risico-inventarisatie" uitgevoerd. Die AMVIES-werkgroep heeft te maken met alle wet- en regelgeving die van toepassing is op de bouw van een ziekenhuis. De werkgroep leden hadden behoefte aan externe deskundigheid. Daarvoor zijn we bij TNO terechtgekomen. TNO kan namelijk op een breed gebied nieuw beleid ontwikkelen en dat meteen vertalen naar de praktijk. Zo is TNO gaan zwaluwstaarten met de werkgroep op al die uiteenlopende "AMVIES-gebieden". Voor ons is vooral Dirk Osinga de centrale TNO-man; hij behoort nog net niet tot het vaste meubilair van Meander. Dirk heeft ervoor gezorgd dat niet de hele TNO-organisatie over ons heen is gevallen. Via hem komt de voor ons bruikbare TNO-kennis binnen en hij weet die kennis op de juiste manier te doseren. Dirk kwam ook met het voorstel om zo nu en dan bijeenkomsten van de gebruikersgroepen bij te wonen: een bron voor goede, nieuwe ideeën. Een belangrijk voorstel van TNO was de compartimentering van het gebouw voor de brandveiligheid te laten samenvallen met die

voor de hygiëneveiligheid. Bij bijvoorbeeld een besmetting van de MRSA-bacterie moet je delen van het ziekenhuis kunnen afsluiten en de patiënten in quarantaine verder verplegen. Het samenvallen van die compartimentering is gelukt.'

EENPERSOONSKAMER

'Met het oog op de hygiëne wilden wij dat elke patiënt een eenpersoonskamer zou krijgen met een eigen sanitaire voorziening. Er zijn veel voordelen aan een eenpersoonskamer: naast de hygiëne ook de privacy en het welbevinden van de patiënt. TNO heeft dit idee op alle fronten doorgelicht. Zo is het sociale aspect heel belangrijk: je moet voorkomen dat mensen vereenzamen. Dat zou kunnen gebeuren in de huidige verpleegkamers. Achter de deur ligt een gangetje met de natte cel en daarachter pas de kamer. Wij leggen nu de natte cellen van twee kamers achter elkaar, zodat er van gevel tot gang over de gehele breedte een "doorzonkamer" ontstaat. Je kunt dan zowel naar buiten kijken en de ramen openzetten, maar ook zien wat er op de brede gang in het ziekenhuis gebeurt. Die eenpersoonskamers hebben bovendien het voordeel, dat je je volledig kunt terugtrekken als je net geopereerd bent. Naar de gang toe – wij noemen het: de lounge – zijn schuifdeuren met veel glas. Die je kunt openschuiven als je er na een paar dagen aan toe bent en je kunt nog weer later in de lounge bijvoorbeeld gaan internetten of in zitjes praten met anderen. Nog een voordeel van een eenpersoonskamer is dat je 's nachts niet wordt gestoord door andere patiënten. Bovendien kun je op je eigen kamer revalideren en rondlopen, zonder dat anderen daar last van hebben. De partner of een kind kan zelfs op de kamer op een bedbank blijven slapen. TNO heeft ook kunnen aantonen dat eenpersoonskamers voor het ziekenhuispersoneel zeker niet meer werk opleveren.'

RI&E

'Inmiddels is TNO bezig met adviezen op het gebied van verlichting, interieur, kleuren en materiaalkeuze. Een half jaar nadat het gebouw in gebruik is genomen, maken we samen met TNO een risico-inventarisatie en evaluatie: de RI&E. Wat is er in de praktijk van al onze plannen uitgekomen? En daarna is het na veertien jaar "Meander" voor mij tijd om ergens anders een nieuw ziekenhuis te gaan ontwikkelen. Natuurlijk blijft TNO dan in beeld.'

De TNO-expertise

Dirk Osinga, projectleider Meander MC

'Eind 2005 heeft het Meander Medisch Centrum TNO gevraagd om als klankbord en vraagbaak te dienen voor de nieuwbouw van het ziekenhuis. Met Raphaël Gallis als medeprojectleider hebben we een TNO-breed team van twintig mensen samengesteld met specialisten op het gebied van onder meer klimaatinstallaties, brandveiligheid, infectiepreventie, straling, zorgprocessen, algemene logistiek en ICT. Zo konden we snel antwoord geven op specifieke en integrale vragen. Daarnaast hebben we voor hen een RI&E-instrument Nieuwbouw ontwikkeld, waarin 29 verschillende onderwerpen zijn meegenomen. We zijn voor Meander vooral de adviseur, coach en sparringpartner in dit traject. Het is een langdurige, intensieve relatie geworden.'

Info: dirk.osinga@tno.nl

De relatie

Het Meander Medisch Centrum is in 2002 ontstaan en heeft vier locaties: twee in Amersfoort, één in Baarn en één in Soest. Via het centrum bieden zo'n 3.200 professionals en medewerkers (waaronder 200 specialisten en 1.000 verpleegkundigen) zorg aan ruim 320.000 inwoners in de regio. Als alles volgens plan verloopt, wordt in 2012 de nieuwbouwlocatie in Amersfoort betrokken.

Bouwkundig ir. Albert Trip is manager Nieuwbouw bij het Meander Medisch Centrum.